1

Toen de portier van het hotel opbelde om te zeggen dat er in de hal een heer op haar wachtte, liet Harriet Pringle de hoorn vallen en rende de kamer uit zonder haar schoenen aan te trekken.

Ze had twee dagen bij de telefoon gezeten. De laatste drie nachten in Athene had ze niet geslapen van ongerustheid en verwachting. Ze had haar man in Roemenië achtergelaten, een land dat daarna bezet was door de vijand. Misschien kon hij ontkomen. De man in de hal zou Guy zelf kunnen zijn. Toen ze de hoek van de trap om ging, zag ze dat het slechts Jakimov was. Ze ging terug voor haar schoenen, maar snel. Zelfs Jakimov kon nieuws hebben.

Toen ze weer beneden kwam stond hij daar futloos als een oud paard onder zijn panama met gescheurde rand, en deze aanblik wekte bij haar de ergste voorgevoelens. Niet in staat om iets te zeggen raakte ze zijn arm aan. Hij hief zijn droevi-

ge, vage gezicht op en glimlachte toen hij haar zag.

'Het is in orde,' zei hij. 'De beste jongen is onderweg.' Hij was er zo op gebrand haar gerust te stellen dat zijn grote, druifgroene ogen uit hun kassen leken te stromen. 'Heb een bericht. Heb het bij me. Moet hier ergens zijn. Iemand in Boekarest belde de legatie. Een van onze kerels zei tegen me: "U kent die mevrouw Pringle, toch? Geeft u dit dan aan haar als u haar ziet."' Zijn vingers tastten als voelsprieten in de zakken van zijn shantoeng pak. 'Stukje papier, weet je. Enkel een stukje papier.'

Hij probeerde zijn borstzak. Toen hij zijn lange, knokige arm hief, zag ze de paarse zijde van zijn overhemd door de scheuren in de shantoeng van zijn jasje, en de blauwig-witte, haarloze holte van zijn oksel piepte door een gat in zijn tot op de draad versleten overhemd. De zakken waren zo gerafeld dat het bericht eruit gevallen kon zijn. Terwijl ze hem gadesloeg durfde ze amper te ademen, want ze wist dat elk teken van ongeduld hem zou verschrikken.

Hun omgang met elkaar was inmiddels vrij ontspannen, maar dat was niet altijd zo geweest. Jakimov – prins Jakimov – had zich in het appartement van de Pringles genesteld en was daar niet meer weg te krijgen tot Boekarest te gevaarlijk voor hem was geworden. Ze had een hekel aan hem gehad en hij was bang voor haar geweest, maar toen ze elkaar in Athene weer tegenkwamen, hadden ze zich met elkaar verzoend. Hij was hier de enige die haar angsten begreep en zijn medeleven was haar enige troost.

'Ah!' stootte hij voldaan uit. 'Kijk eens aan! Hier is het! Had het veilig opgeborgen, begrijp je!'

Ze pakte het papier en las: '*Kom jouw kant op. Tot vanavond.*'

Het bericht moest uren daarvoor zijn ontvangen. Het was nu aan het eind van de middag. Guy zou al in Sofia zijn geland om daar, net als zij, tot de ontdekking te komen dat het Roemeense vliegtuig niet verderging en hij de reis moest vervolgen met de Lufthansa. De Duitse luchtvaartmaatschappij had zich bereid verklaard geallieerde passagiers over neutraal gebied te vervoeren, maar ze had gehoord dat er vliegtuigen waren omgeleid naar Wenen, zodat Britse staatsburgers opgepakt konden worden als vijandige buitenlanders. Harriet zelf was niet in gevaar geweest, maar bij Guy, een man van weerbare leeftijd, was het misschien een ander verhaal.

Toen hij haar gezicht zag betrekken, vroeg Jakimov bedremmeld: 'Ben je niet blij? Is het geen goed nieuws?'

Ze knikte. Ze liet zich op de bank in de hal zakken en fluisterde: 'Geweldig,' maar boog zich toen voorover en begroef haar gezicht in haar handen.

'Beste meid!'

Met betraande ogen hief ze haar hoofd op en lachte. 'Guy zal hier tegen zonsondergang zijn.'

'Kijk eens aan! Ik heb je toch gezegd dat hij wel voor zichzelf kan zorgen.'

Verward door uitputting en opluchting bleef ze daar zitten. Ze wist dat het nog niet gedaan was met de spanning. Ze moest het nog tot zonsondergang uithouden.

Jakimov keek haar ongemakkelijk aan en zei toen: 'Waarom ga je niet even mee naar buiten? Even een luchtje scheppen. Doet je goed, weet je.'

'Ja. Ja, graag.'

'Ga dan je hoed maar halen, beste meid.'

Ze liep het daglicht in alsof ze naar buiten mocht na een ziekte. De straat lag in de schaduw, maar aan het eind zag ze

zonlicht schitteren. Toen Jakimov de andere kant op ging, vroeg ze: 'Kunnen we daarnaartoe?'

'Daar!' Hij leek in verlegenheid gebracht. 'Dat is het Syntagmaplein. Wil je daar rondslenteren? Dan wordt de wandeling wel een stuk langer.'

'Maar hebben we dan een bepaalde bestemming?'

Jakimov gaf geen antwoord. Ze betraden het plein, waar een kleine tuin was, geometrisch aangelegd en stoffig, met verbleekte sinaasappels aan sinaasappelbomen. De gebouwen, zei Jakimov, waren hotels en belangrijke kantoren. Sommige hadden een voorgevel van marmer, andere van roodbruin pleisterwerk. Bovenaan het plein stond het parlementsgebouw dat ooit een paleis was geweest en nog steeds de allure had van een paleis. Ernaast lag het openbare park, een jungle van tere, weelderige struiken waarboven de gevederde toppen van palmbomen uitstaken. Vier enorme palmbomen met zilverig glanzende stammen stonden tegenover de ingang van het park. Gebouwen, bomen, palmen, verkeer, mensen – alles trilde in de vloeibare hitte van de herfstmiddag.

Athene, dacht Harriet, de stad van het verlangen.

Boekarest was omsloten door Europa, maar hier had ze de Middellandse Zee bereikt. In Boekarest stond de winter voor de deur. In Athene leek het alsof de zomer eeuwig zou duren.

Als ze tot de avond overleefden, zouden Guy en zij hier samen zijn. Ze stelde zich voor waar zijn vliegtuig nu zou zijn: in het empyreum, boven het pauwblauw en groen van de Egeische Zee. In gedachten bezwoer ze het op koers te blijven. Hij had de ongelukkige hoofdstad en de manische lakeien van de Nieuwe Orde achter zich gelaten, en nu hoefde ze alleen nog te wachten op zijn veilige aankomst. Terwijl ze zich hier-

op probeerde te concentreren, dwaalden haar gedachten af naar degenen die waren achtergebleven. Ze dacht aan Sasha.

Jakimov, die als gastheer en gids optrad, wees haar op bijzondere plekken. Hij was zich vaag bewust van zijn overwicht en zijn manier van doen had iets hoogdravends.

'Mooie stad,' zei hij. 'Heb er altijd van gehouden. Is voor jouw Jak natuurlijk een oude vertrouwde boemelplek.'

Hij had zijn schulden achtergelaten en geen van zijn nieuwe vrienden had er tot nu toe van gehoord. Hij had werk gevonden. Hoewel zijn kleren niet meer te verstellen waren, waren ze gewassen en gestreken, en hij droeg ze met een houding waaruit zijn luxueuze verleden sprak. Hij maakte een hoofdbeweging naar een rijkversierd hoekgebouw en zei:

'Het G.B.'

'Wat is dat?'

'*Beste meid!* Het G.B. is het beste hotel. Het Grande Bretagne namelijk. Waar Jaki zijn sokken altijd waste. Ben van plan daar weer m'n intrek te nemen als ik wat beter in de slappe was zit.'

Toen ze de hoofdstraat in sloegen, werd zijn tred onvaster, zijn rijzige, tengere lichaam verslapte. Ze hadden misschien een paar honderd meter gelopen, maar terwijl hij zich een weg baande door de menigte, begon hij te mopperen: 'Lange wandeling, dit. Zwaar voor je Jak. Voeten niet meer wat ze geweest zijn. Vermoeiende plek, dit: heuvelop, heuvelaf, heet en stoffig. Voortdurend behoefte aan verfrissing.'

Ze waren in de buurt gekomen van een groot café en met een zucht van verlichting zei hij: 'Zonars. Het nieuwe café hier. Erg prettig. Sterker nog, het is Jaki's favoriete stek.'

Alles aan het café – een hoekpand met grote glazen ramen, gestreepte markiezen, tafels en stoelen buiten – ademde een

fonkelende frisheid. De stamgasten droegen nog zomerkleding, de vrouwen zijden stoffen, de mannen zilvergrijze pakken. De obers hadden witte jassen aan en hun dienbladen en koffiepotten schitterden in de zon. Achter de ramen zag Harriet toonbanken waarop extravagante dozen chocola en weelderige taarten waren uitgestald.

'Het ziet er duur uit,' zei ze.

'Beetje prijzig,' beaamde Jakimov, 'maar gerieflijk. Je moet tenslotte ergens naartoe.' Ze staken de zijstraat over en toen ze op het trottoir bij het café kwamen, bleef Jakimov staan. 'Als ik een beetje contant geld had, zou ik je hier iets aanbieden.'

Dus dat was het doel geweest toen ze op weg waren gegaan! Harriet begreep zijn vorm van uitnodiging. Hij had het bericht afgeleverd en nu werd zij geacht iets terug te doen. Ze zei: 'Bij het hotel hebben ze wat Roemeens geld voor me gewisseld, dus ik kan u iets te drinken aanbieden.'

'Beste meid, zeker. Als je behoefte hebt aan een drankje, houd ik je graag gezelschap.' Hij liet zich in de dichtstbijzijnde rieten stoel zakken en vroeg op imponerende toon: 'Wat neem jij?'

Harriet zei dat ze thee wilde.

'Denk dat ik zelf maar een slokje cognac neem. Merk dat ik uitdroog van te veel thee.'

Toen de bestelling werd gebracht, legde de ober een bonnetje naast het glas. Jakimov schoof het naar Harriet, nipte van zijn cognac en zijn minzaamheid kwam terug. Hij zei:

'Grote Russische kolonie hier, weet je. Innemende mensen, de beste families. En er is een Russische Club met Russisch eten. Verrukkelijk. Een van de leden zei tegen me: "Een voorname naam, Jakimov. Was uw vader geen koerier van de tsaar?"'

‘Was uw vader koerier van de tsaar?’

‘Moet je mij niet vragen, beste meid. Allemaal lang geleden. Jaki was toen nog maar een broekie. Maar m’n oude vader maakte deel uit van een entourage. Daarover bestaat geen twijfel. Die jas van mij, die met sabelbont gevoerde jas, heeft hij gekregen van de tsaar. Maar misschien heb ik je dat al eens verteld?’

‘U heeft er een of twee keer gewag van gemaakt.’

‘Ik neem aan dat je weet dat m’n oude moedertje is overleden?’

‘Nee. Wat erg.’

‘Geen toelage meer voor Jaki. Uit het goede hout gesneden, het oude moedertje, aardig voor haar arme jongen, maar ze heeft me geen cent nagelaten. Had een lijfrente. Is allemaal met haar verdwenen. Slécht idee, een lijfrente.’

Hij leegde zijn glas en keek verwachtingsvol naar Harriet. Ze knikte en hij riep de ober weer.

In het verleden had Jakimovs gulzigheid haar woede gewekt, maar nu liet alles haar onverschillig behalve het verstrijken van de tijd. Tijd was een hindernis die moest worden genomen. Ze wilde niets liever dan de pendelbus van het vliegveld op de hoek aan de overkant zien stoppen.

‘Moet je die vent zien!’ zei Jakimov. ‘Die met al die tapijten is behangen. Dat is een Turk. Ik heb ooit zo’n type in Parijs gekend. Vriend van me, een Amerikaan, kocht zijn hele handel. De arme kerel liep naar huis zonder een tapijt aan z’n lijf. Kreeg longontsteking en stierf.’

Ze glimlachte, besefte dat hij haar probeerde te vermaken, maar ze kon haar aandacht niet bij zijn geklets houden. Ze keek om zich heen, verbijsterd dat ze veilig was, niet in staat te geloven in de rust van een stad die haar bescherming en

comfort bood. Haar zenuwen waren nog niet bijgekomen van de verwarring van hun laatste maanden in Roemenië. Terwijl Jakimov praatte vervaagde het schitterende café en zag ze in plaats daarvan het appartement in Boekarest zoals het de avond voor haar vertrek was geweest, toen de Pringles thuiskwamen en de flat aantroffen met de deuren open, het licht aan, de bedden afgehaald, schilderijen kapotgeslagen, tapijten aan flarden gescheurd en boeken op de grond gesmeten en vertrapt.

Guy en zij hadden Sasha, een jonge Joodse deserteur, bij hen laten onderduiken. De hufters van de IJzeren Garde, die op zoek waren naar bewijs tegen Guy, hadden de jongen gevonden. Sasha was verdwenen. Dat was het enige wat ze wisten, en waarschijnlijk ook het enige wat ze ooit zouden weten.

Jakimov haalde haar met een kuchje terug in het heden. Zijn glas was weer leeg, maar op dat moment kwam de pendelbus aanrijden en ze grabbelde in haar tas naar het geld voor de rekening. 'Ik moet gaan,' zei ze.

'Niet weggaan, beste meid. Meer dan genoeg tijd voor nog een neutje. Die bus wacht minstens twintig minuten. Staat daar áltijd. Nog eentje… eentje maar,' jammerde hij, maar ze was al weggesneld.

Mistroostig keek hij haar na terwijl ze de straat overstak en in de bus stapte. Als hij had geweten dat ze hem op deze manier zou verlaten, dan had hij zijn cognac niet zo snel achterovergeslagen.

Ze ging op haar plaats zitten en was bereid te wachten, hoelang het ook zou duren. Alleen al door in de bus te zitten sloeg ze nog een gat in de tijd. Ze geloofde dat ze, als het vliegtuig aankwam, de angst geheel en al zou hebben overwonnen.